



Complexnummer: 521613

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Vml.Kloostercomplexen (3 kloosters)

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

521614, 521615, 521616, 521617, 521618

Woonplaats

Sittard

Gemeente

Sittard-Geleen

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdoject

Oude Markt 25, 6131 EN te Sittard

Complexomschrijving

De voormalige kloostercomplexen van de Ursulinen, Dominicanen en Jezuïeten, thans in gebruik bij de Hogeschool Katholieke Leergangen Sittard (HKLS). Dit grootschalige complex omvat het reeds ten dele beschermde Huis Op de Berg uit 1642 (monumentnummer 33710) en de voormalige kloostergebouwen van de Ursulinen en Dominicanen cq. Jezuïeten aan de Oude Markt. Van deze kloostergebouwen zijn de uit 1879 daterende basiliek Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart van architect Johannes Kayser (monumentnummer 33709) en het 17de-eeuwse Dominicanenklooster met St.Michielskerk (monumentnummer 33708) van rijkswege beschermd. Tegenover de basiliek is het rijksbeschermd (monumentnummer 33711) Mariapark van architect Johannes Kayser uit 1891 gesitueerd, een rust- en verblijfplaats voor de pelgrims die een sterke architectuur- en cultuurhistorische relatie heeft met de basiliek en het kloostercomplex.

Het kloostercomplex ontstond op een van de oudste en belangrijkste locaties van de oude binnenstad. In de 11de eeuw bevond zich hier de omgrachte en zeker ten dele omwalde woning van de stadsheer. In de tweede helft van de 14de eeuw bewoonde jonker van Elven hier een bouwwerk met de naam 'Huys auf dem Berge'. Dit huis werd in 1642 herbouwd door Johan Maes, hertogelijk rentmeester van het ambt Born. Deze situatie bleef gehandhaafd tot in 1843, het jaar waarin zich de Ursulinen in Sittard vestigden. Zij braken de stallen en bijgebouwen aan de oostzijde van het Huis op de Berg af en realiseerden in de periode tot 1934 aan weerszijden van het oude huis een aanzienlijk kloostercomplex. Aan de oostzijde van het Huis op de Berg, bij de aansluiting van de Oude Markt op de Markt, werd tussen 1652 en 1668 het Dominicanenklooster met St.Michielskerk gebouwd. De Dominicanen werden in 1797 door de Fransen uit Sittard verdreven. Hun verblijven kregen een openbare functie totdat in 1851 de Jezuïeten het complex betrokken. Zij bouwden in 1873, dwars op de Dominicanenwal, een internaatsvleugel die in verbinding stond met het 17de eeuwse klooster. Er

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



bevindt zich derhalve op het complexterrein (m.n. op de hof van het internaat; de binnenhof tussen basiliek, St.Aloysiuscollege, het Huis op de Berg en de zustersverblijven uit 1892; onder en in de directe omgeving van het Dominicanenklooster) een middeleeuws bodemarchief dat van groot belang is voor de ontstaansgeschiedenis van Sittard.

Het HKLS-complex omvat naast het beschermde deel van het Huis op de Berg, de beschermde basiliek en het beschermde Dominicanenklooster met St.Michielskerk: de drie traveeën omvattende zuidelijke uitbreiding van het Huis Op de Berg met trappenhuis en voorgebouw uit 1860; de verhoging met twee bouwlagen en zolderverdieping van het Huis Op de Berg door architect Henri Seelen te Venlo uit 1906, na afbraak van de derde bouwlaag; het in 1871 gebouwde en in 1916 na brand herbouwde Ursulineninternaat met binnenhof en aangebouwde veranda; het Jezuïteninternaat genaamd het St.Aloysiuscollege c.q. Franciscus Solanusgebouw met binnenhof 'cour solanus', 1873, van architect Albert Slootmaekers S.J.; het in 1880 aangebouwde volume aan de zuidwestzijde van het St.Aloysiuscollege, met kelder (XVIIId) en middeleeuwse muurwerken aan de noord- en westzijde. Dit volume vormt de afsluiting van de binnenhof tussen basiliek en St.Aloysiuscollege; de zustersverblijven met gewelfkelders onder de Dominicanenwal, 1892, gesitueerd tussen het St.Aloysiuscollege en het Huis op de Berg, met een uitbreiding uit 1934 die voor de bescherming van ondergeschikt belang is; het verbindingsvolume tussen het Huis op de Berg en de basiliek, dat de binnenhof tussen basiliek en het Huis op de Berg afsluit, vormt een onverbrekelijk geheel met de basiliek en is derhalve reeds van rijkswege beschermd.

Het HKLS-complex is gesitueerd op een in hoofdvorm driehoekig terrein tussen de Oude Markt aan de zuidzijde, het Dominicanenklooster met St.Michielskerk langs het Kerkepad aan de oostzijde en de Dominicanenwal aan de noordzijde. Het Kerkepad vormt de basis, de Oude Markt en de Dominicanenwal vormen samen de benen van de driehoek. De basis van de driehoek is bebouwd met het Dominicanenklooster, de St.Michielskerk en het St.Aloysiuscollege met 'cour solanus'. Het Dominicanenklooster bevindt zich in de zuidoostelijke hoek tussen Oude Markt en Kerkepad. Het St.Aloysiuscollege is dwars op de noordgevel van de pandhof van het klooster gebouwd en staat loodrecht op de Dominicanenwal. Tussen pandhof, Kerkepad, college en wal bevindt zich de 'cour solanus'.

Het middendeel van de driehoek wordt gevuld door de H.Hartbasiliek en het Huis op de Berg met voorgebouw, beide in dwarsrichting tussen Dominicanenwal en Oude Markt en min of meer parallel aan het St.Aloysiuscollege. Tussen het Huis op de Berg en het St.Aloysiuscollege werden, parallel aan en tegen de Dominicanenwal, tussen 1892 en 1934 zustersverblijven gebouwd. Hierdoor ontstond er een nieuwe binnenhof tussen voornoemde gebouwen en de basiliek. De top van de driehoek is gevuld met het Ursulineninternaat uit 1871-1916 en de aangebouwde veranda. Het internaat is tegen en parallel aan de Dominicanenwal gebouwd en vormt een bijna rechte hoek met het Huis op de Berg. De aangebouwde veranda in de westelijke top vormt een hoek van ca. 45 graden met het internaat. Tussen veranda, internaat, Huis op de Berg en Oude Markt bevindt zich een aanzienlijke binnenhof, afgesloten door een vernieuwde erfscheiding.

De sedert 1880 gerealiseerde aan- en opbouwen op de binnenhof achter de H.Hartbasiliek zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Waardering

Het voormalige kloostercomplex aan de Oude Markt is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een historische, geestelijke en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden van het complex zijn groot tot zeer groot en worden bepaald door de toegepaste bouwstijlen, de betrokkenheid van diverse architecten, de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het geheel, materiaalgebruik, ornamentiek en de samenhang tussen exterieur en interieurelementen van de samenstellende

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



complexonderdelen. Het complex vormt een essentieel onderdeel van het beschermde stadsgezicht Sittard, is vanwege de locatie ten zeerste verbonden met de ontwikkeling en uitbreiding van de stad, is van bijzondere betekenis vanwege de oorspronkelijke inrichting en voorzieningen en van groot belang voor het aanzien van de stad.

Het complex is van belang vanwege de redelijk tot hoge architectonische gaafheid, beschikt over samenstellende onderdelen van hoogwaardige architectonische kwaliteit en is van zeer groot belang voor de structurele en visuele gaafheid van de historische binnenstad.

Bovendien beschikt dit grootschalige kloostercomplex in bovenregionaal kader over een hoge mate van architectuurhistorische, typologische en functionele zeldzaamheid.

Het complex vertegenwoordigt algemeen belang vanwege het geheel van voornoemde waarden.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 521614

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	19 maart 2001
Kadaster deel/nr	82805/174

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Sittard	Sittard-Geleen	Limburg

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Sittard	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Sittard	F			2546

Omschrijving**

Inleiding

PENSIONAAT van het Ursulinenklooster, 1860, in een door de neo-gotiek beïnvloede negentiende eeuwse traditionele stijl.

Het pensionaat is onmiddellijk ten westen van de H.Hartbasiliek aan de Oude Markt gesitueerd, dwars op en in het verlengde van het Huis op de Berg en vormt als zodanig de zuidelijke afsluiting van dit Huis.

Omschrijving

Het Ursulinenpensionaat heeft een souterrain, drie BOUWLAGEN en een zolderverdieping op een in hoofdvorm rechthoekige PLATTEGROND. Tot het pensionaat behoren eveneens de drie zuidelijke traveeën in de eerste en tweede bouwlaag van het Huis op de Berg. Deze traveeën liggen, evenals het Huis op de Berg, aan de westzijde teruggedrooid ten opzichte van het Ursulinenpensionaat. In dit bouwdeel is het trappenhuis gesitueerd. Het hoofdvolume wordt gedekt door een ZADELDAK met muldenpannen en heeft een smeedijzeren nokornament. Vier dakkapellen op het voordakvlak, elk voorzien van een rechthoekig verticaal ingedeeld venster met horizontale roedeverdeling. Het verbindingsvolume met het Huis op de Berg heeft een LESSENAARSDAK.

Het Ursulinenpensionaat heeft een hardstenen plint en is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. Verder is er hardsteen, mergel, smeedijzer en stucwerk in de gevels toegepast.

De VOORGEVEL van het pensionaat heeft vier assen, gescheiden door lisenen. De symmetrie wordt slechts doorbroken door de plaatsing van de entree in de derde as. Geprofileerde hardstenen plint met souterrainluiken cq. souterrainvensters, hardstenen traptreden met smeedijzeren balustrade. In de derde as van de eerste laag de in een hardstenen lijst geplaatste, dubbele houten

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



paneeldeur. Boven de deurlijst een verticaal ingedeeld, segmentboogvormig in- en uitzwenkend houten bovenlicht en een segmentboogvormige strek met hardstenen aanzetten. In de overige assen van de eerste laag, alsmede in alle assen van de tweede en derde laag, zijn segmentboogvormige houten T-vensters met horizontale indeling van de glaspanelen en verticale indeling van het bovenlicht geplaatst. Segmentboogstrekken met hardstenen aanzetten. Hardstenen vensterdorpels. Uitsluitend de vensters van de eerste laag zijn van glas-in-lood voorzien. Boven de middenvensters van de tweede laag een door de middenliseen onderbroken stucwerk kaderlijst met het opschrift "Pensionaat Ursulinen". Kroonlijst met trapsgewijs uitgemetselde consoles, die gezamenlijk een keperboogfries vormen.

De LINKER ZIJGEVEL telt drie vensterassen, gescheiden door lisenen, is symmetrisch ingedeeld en loopt uit in een tuitvormige kopgevel. Geprofileerde en geteerde plint met hardstenen lijst. In de eerste laag, alsmede in de zij-assen van de tweede en de derde laag, drie segmentboogvormige houten T-vensters met horizontale indeling van de glaspanelen en verticale indeling van het bovenlicht. De vensters van de eerste laag zijn voorzien van glas-in-lood. Segmentboogstrekken met hardstenen aanzetten. De middenas heeft in de tweede en derde laag tweegewijs gekoppelde, horizontaal ingedeelde spitsboogvensters. Deze vensters zijn geplaatst in een spitsboogvormige mergel vensterlijst met zuil- en vierpasornamenten. Onder de vensters van de derde laag een trapsgewijs verspringende gestucte dorpellijst, doorlopend in de hoeklisenen. Rozetten onder de hoekvensters van de derde laag. In de topgevel twee gekoppelde spitsboogvormige, verticaal ingedeelde vensters. Het heiligenbeeldje tussen de vensters is verdwenen, de console en het baldakijn zijn nog aanwezig. Mergel kroonlijst.

Teruggerooid en in aansluiting op het Huis Op de Berg bevindt zich het verbindingsvolume met het pensionaat, dat over een hoogte van twee bouwlagen drie vensterassen telt. In beide lagen drie segmentboogvormige houten T-vensters met horizontale indeling van de glaspanelen en verticale indeling van het bovenlicht. Segmentboogstrekken met hardstenen aanzetten.

De symmetrische RECHTER ZIJGEVEL telt drie vensterassen, gescheiden door lisenen, alsmede één licht teruggerooid as in het verbindingsvolume met het Huis op de Berg. Deze rechter zijgevel bevindt zich aan een gesloten binnenhofje tussen het pensionaat, de basilieksacristie en de westelijke beuk van de basiliek.

Geprofileerde, geteerde bakstenen plint met dorpellijst. In elke laag drie segmentboogvormige houten T-vensters met horizontale indeling van de glaspanelen en verticale indeling van het bovenlicht. Segmentboogstrekken met hardstenen aanzetten. De vensters van de eerste en tweede laag hebben glas-in-lood. In de eerste laag van de verbindingsas, geplaatst in een hardstenen deurlijst met sluitsteen en rollaag, een segmentboogvormige dubbele houten paneeldeur met glas-in-lood in het bovenlicht en de bovenpanelen. Boven deze deur twee segmentboogvormige houten T-vensters met horizontale indeling van de glaspanelen en verticale indeling van het bovenlicht.

In het INTERIEUR is de hoofdindeling grotendeels bewaard gebleven. Op twee lagen bestaat er een ongelijkvloerse overgang naar het Huis op de Berg. In het interieur van het pensionaat zijn onder meer van belang het souterrain met de bakstenen tongewelven; het monumentale trappenhuis over vier bouwlagen met opgewerkte vierpasornamenten in de trappenhuisafsluiting van de tweede laag, geornamenteerde consoles, houten balusters, zuilen met composietkapitelen in de eerste, tweede en derde laag; in het trappenhuis, op de begane grond, een zwarte hardstenen vloer met witmarmeren ruitmotieven, ten dele vernieuwd; het entreeportaal met rechthoekige dubbele houten paneeldeuren met bovenlicht - waarin recent glas-in-lood - met vloerbetegeling en in de jaren dertig vernieuwde tegellambrisering; hoge, ten dele dubbele houten paneeldeuren in lijsten, deels met bovenlichten, recent glas-in-lood; een rondboogvormige, dubbele houten paneeldeur met recent glas-in-lood, bovenlicht met houten traceringen vormt de toegang tot de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



centrale gang van het Huis op de Berg.

Waardering

Het pensionaat van het Ursulinenklooster is van cultuurhistorische waarde en vertegenwoordigt algemeen belang als bijzondere uitdrukking van een lokaal-historische, geestelijke en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden van het pensionaat worden bepaald door de toegepaste bouwstijl, de hoogwaardige esthetische kwaliteit, het materiaalgebruik, de ornamentiek en de samenhang tussen de vormgeving van het exterieur en interieur. Het Ursulinenpensionaat is gesitueerd binnen het beschermde stadsgezicht Sittard, is vanwege deze situering ten zeerste verbonden met de ontwikkeling en uitbreiding van wijk en stad en is van betekenis voor het aanzien van Sittard. Het pensionaat beschikt over een hoge mate van architectonische gaafheid voor wat betreft het exterieur, over een redelijke mate van gaafheid wat betreft het interieur. Het pand is daarnaast van belang in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van het omringende kloostercomplex en de historische binnenstad als geheel. Bovendien beschikt het pensionaat over een hoge architectuurhistorische en in regionaal opzicht over een redelijke typologische en functionele zeldzaamheidswaarde. Hieraan draagt de relatieve ouderdom in aanzienlijke mate bij.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderdl

Functie

Klooster

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 521615

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 maart 2001
Kadaster deel/nr 82805/178

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Sittard Sittard-Geleen Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Sittard

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Sittard F 2546

Omschrijving**

Inleiding

HUIS OP DE BERG, 1642-1906, gesitueerd ten westen van de basiliek, in noord-zuidrichting tussen de Dominicanenwal en de Oude Markt. Op deze locatie in de oude binnenstad van Sittard bevond zich in de elfde eeuw omgrachte zeker ten dele omwalde woning van de stadsheer. In de tweede helft van de veertiende eeuw bevond zich hier een bouwwerk met de naam 'Huys auf dem Berge'. Dit huis werd in 1642 herbouwd door Johan Maes, hertogelijk rentmeester van het ambt Born. Dit huis werd in 1843 betrokken door de Ursulinen. In 1860 realiseerden de Ursulinen aan de zuidzijde van het huis een pensionaat met verbindend trappenhuis (complexonderdeel 5860701), in 1906 verhoogden zij - na afbraak van de derde bouwlaag - het Huis op de Berg naar een ontwerp van de Venlose architect Henri Seelen met twee bouwlagen plus een zolderverdieping. Tegelijkertijd werd ook het uit 1860 daterende verbindende volume met trappenhuis verhoogd. Een verhoging van het pensionaat bleef achterwege. Het 17de-eeuwse bouwdeel van het Huis op de Berg was eerder onder nummer 33710 van rijkswege beschermd.

Omschrijving

Het Huis op de Berg telt een souterrainverdieping, vier BOUWLAGEN en een zolderverdieping op een rechthoekige PLATTEGROND. Het geheel wordt gedekt door een AFGEPLATTE KAP met leien in schubdekking. Vijf ingestoken dakkapellen op het westelijke dakschild, vier op het oostelijke dakschild en drie op het korte dakschild aan de noordzijde. Alle dakkapellen zijn voorzien van een schilddakje met leien in Maasdekking en rechthoekige, verticaal ingedeelde houten vensters. Bakgoten.

Het Huis op de Berg is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. Hardstenen dorpels. Mergel (17de-eeuwse onderbouw) en gepleisterde (20ste-eeuwse bovenbouw) vensterlijsten met sluitsteen en idem speklagen. Decoratieve kroonlijsten met gootklossen,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 25 july 2024



muize- en bloktanden. Sierankers.

De WESTGEVEL heeft tien vensterassen over vier bouwlagen, vrijwel geheel voorzien van segmentboogvormige houten T-vensters met verticaal ingedeeld bovenlicht en horizontale indeling van de glaspanelen. Geteerde plint.

De OOSTGEVEL aan de binnenplaatszijde heeft zeven traveeën over vier bouwlagen. Wit gesausde eerste bouwlaag met souterrainvensters, inclusief rollagen. In de eerste en tweede laag overwegend rechthoekige houten kruiskozijnen met horizontale indeling in het glaspaneel, in de derde en vierde laag segmentboogvormige houten T-vensters met verticaal ingedeelde bovenlichten en horizontale indeling van de glaspanelen.

Van de NOORDGEVEL aan de walzijde zijn de tweede, derde en vierde bouwlaag zichtbaar, elk met drie vensterassen. In de tweede laag rechthoekige houten kruiskozijnen met horizontale indeling in het glaspaneel, in de derde en vierde laag segmentboogvormige houten T-vensters met verticaal ingedeelde bovenlichten en horizontale indeling van de glaspanelen.

Het INTERIEUR van het Huis op de Berg is wat betreft de indeling aanzienlijk gewijzigd. In elke bouwlaag bevindt zich een centrale gang, met kantoor- en lesruimten aan weerszijden. De bouwlagen verschillen in niveau ten opzichte van de omringende uitbreidingen: er is een apart trappenhuis voor de zolderverdieping. In het gangdeel op de begane grond dat de verbinding vormt met het voormalige internaat aan de noordwestzijde, bevindt zich het restant van een 17de-eeuws stucplafond.

Waardering

Het Huis op de Berg is van grote cultuurhistorische waarde vanwege de sterke historische verbondenheid met de stad Sittard en als bijzondere uitdrukking van een bestuurlijke en typologische ontwikkeling.

De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl, de betrokkenheid van architect Henri Seelen bij de uitbreiding van 1906, de esthetische kwaliteiten van het geheel, het materiaalgebruik en de ornamentiek. Het Huis op de Berg is een essentieel onderdeel van het beschermde stadsgezicht Sittard, is als woning van de stadsheer sedert eeuwen ten zeerste verbonden met de ontwikkeling cq. uitbreiding van de stad en is van zeer groot belang voor het aanzien van Sittard.

Het Huis op de Berg beschikt over een hoge mate van cultuurhistorische en typologische zeldzaamheid, alsmede over een redelijke mate architectuurhistorische zeldzaamheid, een en ander in relatie met de bijzondere ouderdom van het huis. Het Huis op de Berg is bovendien om cultuurhistorische redenen van uitzonderlijk belang voor de stad Sittard en de omringende regio.

Het Huis op de Berg vertegenwoordigt algemeen belang vanwege het geheel van voornoemde waarden.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Woningen en woningbouwcomplexen	Woonhuis(K)	Woonhuis



Monumentnummer*: 521616

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	19 maart 2001
Kadaster deel/nr	82805/190

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Sittard		Sittard-Geleen		Limburg			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Oude Markt	27			6131 EN	Sittard		
Oude Markt	29			6131 EN	Sittard		
Oude Markt	31			6131 EN	Sittard		
Oude Markt	33			6131 EN	Sittard		
Oude Markt	35			6131 EN	Sittard		
Oude Markt	37			6131 EN	Sittard		
Oude Markt	39			6131 EN	Sittard		
Oude Markt	41			6131 EN	Sittard		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Sittard		F					2546

Omschrijving**

Inleiding

INTERNAAT van het Ursulinenklooster, 1871, in 1916 gedeeltelijk herbouwd na brand. Gebouwd in een door het Electicisme beïnvloede, negentiende-eeuws traditionele stijl.

Het internaat is dwars tegen de westgevel van het Huis op de Berg gebouwd en vormt als zodanig het meest westelijke onderdeel van het kloostercomplex. Het ligt parallel aan en onmiddellijk ten zuiden van de Dominicanenwal en werd in 1911 aan de zuidwestzijde uitgebreid met een veranda. Tussen het internaat, het Huis op de Berg en de Oude Markt bevindt zich een aanzienlijke binnenplaats.

Omschrijving

Het internaat heeft een souterrainverdieping, drie BOUWLAGEN alsmede een zolderverdieping op een aan de westzijde afgeschuinde PLATTEGROND. De traptoren, die aan de oostzijde de verbinding vormt met het Huis op de Berg, is enigszins teruggerooid en ten

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 25 july 2024



opzichte van het hoofdvolume verhoogd. De traptoren in het westelijke bouwdeel onderbreekt enkel de gevelindeling aan de walzijde en is eveneens verhoogd. De aangebouwde veranda van één laag aan de zuidwestzijde heeft een onregelmatige, aan de westelijke afschuining van het internaat aangepaste plattegrond, die aan de binnenplaatszijde half rond uitstulpt en wordt beëindigd door een traptorentje op een octagonale plattegrond.

Het hoofdvolume wordt gedekt door een AFGEPLATTE KAP met leien in Maasdekking. Het afgeplatte dakdeel wordt omgeven door een decoratieve smeedijzeren balustrade. Vrijwel elke vensteras wordt bekroond met een dakkapel, voorzien van een ingestoken kapje met leien en een pion. De traptorens hebben licht gewelfde schilddaken met leien in Maasdekking, aan de lange zijden met een dakkapel en op de nok voorzien van een smeedijzeren balustrade met pionornamenten. Bakgoten. De aangebouwde veranda heeft een plat dak met dakterras, omgeven door een smeedijzeren balustrade. Dit dakterras is uitsluitend bereikbaar via de octagonale traptoren met spits. Deze spits heeft leien in schubdekking en een smeedijzeren nokpion met windvaan. In dit vaantje de bouwjaaraanduiding "1911".

Het internaat is opgetrokken in baksteen, hardsteen en mergel met smeedijzeren ornamenten. De ZUIDGEVEL aan de binnenplaatszijde heeft een geprofileerde, geteerde bakstenen plint met hardstenen lijst. De drie bouwlagen worden geaccentueerd door hardstenen dorpellijsten. Verticale geleding per vensteras door middel van lisenen in de vorm zich verjongende steunberen met afdekking. Deze lisenen lopen uit in een segmentboogfries op getrapt uitgemetselde consoles, waarboven een lijst met blok- en muizetanden. De zuidgevel is op deze manier ingedeeld in elf vrijwel identieke traveeën: in de eerste en tweede bouwlaag een segmentboogvormig dubbel houten kruiskozijn, met vierruits roedeverdeling in de bovenlichten en decoratieve T-geleding van het glaspaneel vlak boven de dorpel; in de derde bouwlaag een segmentboogvormig houten T-venster met achtruits bovenlicht. In de middenas en de assen naast de gevelhoeken zijn segmentboogvormige dubbele houten entree-deuren geplaatst met kleine roedeverdeling in de bovenlichten. Boven elk kozijn een strek met mergel aanzetstenen en een mergel ornament. De teruggerooide oostelijke traptoren is voorzien van een schilddak, leien in Maasdekking, smeedijzeren nokbalustrade met ornamenten. In de eerste tot en met de derde bouwlaag, geplaatst tussen in een segmentboogfries uitlopende lisenen, een segmentboogvormig dubbel houten kruiskozijn, met vierruits roedeverdeling in de bovenlichten en decoratieve T-geleding van het glaspaneel vlak boven de dorpel. Strecken met mergel aanzetten. Tussen het venster van de derde laag en het boogfries achtereenvolgens een segmentboogvormige dubbele houten deur met Frans balkon, een spitsboogvormig houten kruiskozijn met horizontale indeling van het glaspaneel en een galmgat met klankborden. Bloktanddecoraties.

De VERANDA aan de zuidwestzijde bestond oorspronkelijk uitsluitend uit een door gietijzeren kolommen gedragen overkapping met een smeedijzeren balustrade, maar is thans gedicht en heeft een verlaagd plafond. Het dak is bereikbaar middels een octagonale traptoren in baksteen. Deze toren heeft een geprofileerde bakstenen plint met rollaag op een hardstenen basement. Spitsboogvormige trappenhuisvensters met hardstenen dorpels en lateien volgen de wenteling van de trap. Steunbeer met verlichtingsarmatuur aan de straatzijde. Aan de Oude Markt, aansluitend op voornoemde traptoren, is een deel van de veranda-achterwand zichtbaar. Hierin twee gekoppelde rondboogvensters onder een rondboogstrek. Boven deze vensters een attiek.

De sterk afgeschuinde bakstenen WESTGEVEL is geheel blind.

Van de NOORDGEVEL wordt de eerste bouwlaag door de wal aan het oog onttrokken. Deze gevel is op een vergelijkbare wijze opgebouwd als de zuidgevel, maar telt zestien vensterassen en kenmerkt zich door de afwisselende toepassing van segmentboogvormige houten T-vensters met achtruits bovenlichten en segmentboogvormige houten kruiskozijnen, voorzien van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



kleine roedeverdeling. Diverse vensterkozijnen hebben boven de dorpel een decoratieve indeling van het glaspaneel. De traptorens, risalerend ten opzichte van de noordgevel, kenmerken zich door de plaatsing van de vensterkozijnen ter hoogte van de trapplateaus. De oostelijke traptoren is voorzien van een ronde uitbouw met een drietal kleine vensters en sluit op deze wijze aan op de verdiepingshoogten van het Huis op de Berg.

Rond de binnenplaats aan de zuidzijde is een vernieuwd smeedijzeren HEKWERK op bakstenen basement geplaatst.

Het internaatsINTERIEUR is wat betreft de indeling vrijwel intact gebleven. De verblijven bevinden zich tussen de trappenhuizen in de torens. Deze trappenhuizen worden gekenmerkt door met terrazzo beklede traptreden; smeedijzeren balustraden en houten handlijsten; glas-in-lood vensters in zuid- en noordgevel; geglazuurde witte tegellambriseringen met profiellijsten; figuratieve polychrome, maar overwegend blauwe tegelvloeren in gangen en trapplateaus. In de eerste laag bevindt zich tussen de traptorens een grote open ruimte, voorheen refter en thans werkplaats. De tweede bouwlaag heeft een centrale gang aan de noordzijde, waarop vijf klaslokalen uitkomen. Gangbogen tussen het eerste en tweede, cq. het vierde en vijfde lokaal. Zwarte hardstenen vensterbanken en plinten. Elk klaslokaal heeft dezelfde venster- en deurindeling, bestaande uit een rechthoekig dubbel houten kruiskozijn met vierruits roedeverdeling in de bovenlichten en T-vormige indeling van de glaspanelen boven de dorpel, geplaatst in een rechthoekige houten lijst met cannelures; daarnaast een rechthoekige houten deur met recent glaspaneel in een lijst met canneluremotieven. In gang en klaslokalen zolderingsbalken, waartussen stuc-kaders. De indeling van deze bouwlaag is intact en verkeert in zeer gave staat. De derde bouwlaag bestaat evenals in de eerste laag uit een aanzienlijke werkruimte. Deze is weerszijden toegankelijk via rechthoekige, dubbele houten paneeldeuren, verdiept in lijsten met cannelures, aanzet- en sluitstukken. De zolderverdieping heeft een geheel nieuwe klaslokaalindeling met verlaagde plafonds, de balkenconstructie is deels zichtbaar.

Waardering

Het voormalige Ursulineninternaat is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een geestelijke en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl, de esthetische kwaliteiten van het interieur, het bijzondere materiaalgebruik, de ornamentiek en door de bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur.

Het internaat is gesitueerd binnen het beschermde stadsgezicht Sittard, is vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van de oude Sittardse binnenstad en van bijzondere betekenis voor het aanzien van de stad.

Het internaat beschikt wat betreft het exterieur over een hoge mate van architectonische gaafheid, voor wat betreft het interieur over een redelijk tot hoge mate van architectonische gaafheid. Het internaat is verder van belang in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de stedelijke omgeving. Bovendien beschikt het internaat over een aanzienlijke architectuurhistorische en in regionaal kader over een aanzienlijke typologische en functionele zeldzaamheidswaarde.

Het internaat vertegenwoordigt algemeen belang vanwege het geheel aan voornoemde waarden.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Religieuze gebouwen	Klooster, kloosteronderdl	Klooster

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 25 july 2024



Monumentnummer*: 521617

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	19 maart 2001
Kadaster deel/nr	82805/106

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Sittard	Sittard-Geleen	Limburg

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Sittard	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Sittard	F			2551
Sittard	F			2550
Sittard	F			2548
Sittard	F			2549

Omschrijving**

Inleiding

JEZUÏTENINTERNAAT genaamd St.Aloysiuscollege annex Franciscus Solanusgebouw, 1873, in een 19de-eeuws traditionele bouwstijl. Gebouwd in opdracht van de sedert 1851 in het voormalige Dominicanenklooster gevestigde Paters Jezuïten, naar een ontwerp van architect Albert Sloodmaekers SJ. Het internaat werd gebouwd na afbraak van het oude pesthuisje tegen de wal, ten oosten van het Huis op de Berg, in dwarsrichting tussen de Dominicanenwal en het oude Dominicanenklooster met St.Michielskerk. Hierdoor ontstond er een binnenhof, de zogenoemde cour solanus, tussen het internaat aan de westzijde, de Dominicanenwal aan de noordzijde, het voormalige Dominicanenklooster met St.Michielskerk aan de zuidzijde en het huidige Kerkepad aan de oostzijde.

Het aan de zuidgevel van het internaat aangebouwde trappenhuis, ter verbinding van het internaat met het Dominicanenklooster, is voor de bescherming van ondergeschikt belang; de aanbouw van één laag tegen de achtergevel van het internaat is UITGESLOTEN van bescherming.

Omschrijving

Het St.Aloysiuscollege heeft een in hoofdvorm rechthoekige PLATTEGROND, aan de oostzijde met drie licht risalerende entreepartijen. Drie BOUWLAGEN plus zolderverdieping. Het geheel wordt gedekt door een DAKCONSTRUCTIE met een verhoogd, afgeplat middendeel en licht hellende dakschilden. Leien in Maasdekking. Tuitvormige kopgevels aan de noord- en zuidzijde.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Het St.Aloysiuscollege heeft een hardstenen plint en is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. Hardstenen dorpels. Gestucte pilasters, fries- en waterlijsten. Ankers. Vensterstrekken.

Symmetrische VOORGEVEL aan de oostzijde, voorzien van risalerende midden- en hoekpartijen van respectievelijk drie en één vensteras, geaccentueerd door gestucte hoekpilasters. Beide tussenvolumes tellen elk zes vensterassen. Horizontale indeling door middel van gestucte waterlijsten. Een gestuct keperboogfries in de kroonlijst.

De risalerende middenpartij heeft in de middenas van de eerste laag een vooruitspringende entree met balkon. Rondboogvormige, dubbele houten deur met glaspanelen en straalvormige geleding van het bovenlicht. In beide korte zijden een segmentboogvormig houten zijlichtvenster in T-vorm met achtruits geleding van de glaspanelen. Onder de opengewerkte, gestucte balkonbalustrade een gestucte bloktandlijst. Een segmentboogvormige dubbele houten deur met verticaal ingedeeld bovenlicht geeft toegang tot het balkon. Voor het overige zijn de drie middenassen in elke laag voorzien van segmentboogvormige houten T-vensters met een achtruits geleding van de glaspanelen. De risalerende middenpartij wordt bekroond door een lijstgeveltje, bestaande uit een verhoogd middendeel en flankerende attieklijsten. Het verhoogde middendeel is voorzien van een segmentboogvormig houten T-venster met zesruits indeling van de glaspanelen. Boven dit venster een gestucte keperboogfries in de kroonlijst. De opengewerkte attieklijst, voorzien van glas in de balusteropeningen, zorgt voor de lichtinval op de zolderverdieping.

De risalerende hoekpartijen van één as lopen uit in een lijstgeveltje met opengewerkte balusterattiek. Rondboogvormige houten entreedeur, aan de noordzijde zonder glaspaneel, met straalvormige indeling van het bovenlicht. In de tweede en derde laag een segmentboogvormige houten T-venster met achtruits geleding van de glaspanelen.

In elke laag van de zes assen tellende tussenvolumes zijn segmentboogvormige houten T-vensters met achtruits geleding van de glaspanelen geplaatst.

De ACHTERGEVEL aan de oostzijde, slechts zichtbaar vanaf de binnenhof tussen basiliek, Huis op de Berg en zustersverblijven, is sober en uitsluitend opgetrokken in baksteen. De gevel wordt verticaal geled met lisenen, horizontaal met twee geprofileerde sierlijsten met uitgemetselde kruismotieven. Hierdoor ontstaan er drie gevelvlakken met elk vier assen. Kroonlijst met keperboogfries en bloktanddecoraties. De gevelvlakken zijn onregelmatig ingedeeld: in de eerste bouwlaag, ten dele wit gesausd, zijn bijna alle segmentboogvormige vensterlijsten dichtgemetseld. voor het overige segmentboogvormige verticaal ingedeelde vensters; in de tweede laag zeven segmentboogvormige houten vensters, waarvan vijf met spitsboogvormige, gebrandschilderde glas-in-lood inzetten, gevat in een lijst van gekleurd glas-in-lood. De vensters zonder glas-in-lood zijn verticaal ingedeeld; in de derde laag segmentboogvormige houten T-vensters met zesruits indeling van de glaspanelen; tussen de tweede en derde bouwlaag, ter hoogte van het zuidelijke trappenhuis, een aanzienlijk dubbel houten kruiskozijn in een segmentbooglijst met vulstuk.

In het na de aanbouw van de trappenhuisverbinding vrijgebleven deel van de zuidelijke tuitvormige kopgevel is het fries van de kroonlijst zichtbaar. De eveneens tuitvormige noordelijke kopgevel is middels lisenen, waartussen een keperboogfries, ingedeeld in drie assen. De brede middenas loopt uit in een brede topgevel, waarin ter hoogte van de zolderverdieping twee segmentboogvormige houten T-vensters met achtruits indeling van de glaspanelen. In de tweede bouwlaag per as een segmentboogvormig houten T-venster met zesruits roedeverdeling van de glaspanelen. In de eerste laag, boven de wal, vier segmentboogvormige gangvensters met verticale indeling.

De zogenoemde cour solanus, gesitueerd tussen de Dominicanenwal, het St.Aloysiuscollege en het Dominicanenklooster, is ten dele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



heringericht met behoud van de bakstenen hekpijlers, waartussen een tweedelige smeedijzeren hekwerk.

De hoofdindeling van het INTERIEUR is ten dele bewaard gebleven: trappenhuizen aan weerszijden van de gangen met leslokalen cq. verblijfsruimten. In de eerste laag is de indeling grotendeels gewijzigd ten behoeve van de administratieverblijven en leslokalen. De grote voormalige refter, thans kantine, waarin twee reeksen gietijzeren kolommen en verlaagde plafonds waarachter de oorspronkelijke stucplafonds schuilgaan, is nog als zodanig herkenbaar. In de tweede bouwlaag een volledig vernieuwde indeling met klaslokalen. De derde bouwlaag heeft een geheel vernieuwde indeling met klaslokalen. De zolderverdieping heeft een opmerkelijke dakconstructie. De zolder voor een klein deel ingericht als kantoor.

Waardering

Het St.Aloysiuscollege is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een geestelijke en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl, de betrokkenheid van architect Slootmaekers SJ, de esthetische kwaliteiten van diens ontwerp, het materiaalgebruik en de ornamentiek.

Het gebouw is gesitueerd in het beschermde stadsgezicht Sittard, is vanwege deze situering verbonden met de ontwikkeling van de historische binnenstad en is van bijzondere betekenis voor het aanzien van Sittard. Het college beschikt wat betreft het exterieur over een redelijk tot hoge mate van architectonische gaafheid en is van groot belang in relatie tot de structurele gaafheid van het negentiende eeuwse kloostercomplex en de visuele gaafheid van de stedelijke omgeving. Bovendien beschikt het St.Aloysiuscollege over een hoge mate van architectuurhistorische zeldzaamheid en in regionaal kader over een redelijk tot hoge typologische zeldzaamheid.

Het St.Aloysiuscollege vertegenwoordigt algemeen belang vanwege het geheel van voornoemde waarden.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Religieuze gebouwen	Klooster, kloosteronderdl	Klooster



Monumentnummer*: 521618

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	19 maart 2001
Kadaster deel/nr	82805/114

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Sittard	Sittard-Geleen	Limburg

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Sittard	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Sittard	F			2553
Sittard	F			2554

Omschrijving**

Inleiding

Zuidwestelijke AANBOUW van het St.Aloysiuscollege, 1880, in traditionele stijl. Gerealiseerd op een kelder (XVIIId) en aan de noord- en westzijde met gebruikmaking van middeleeuwse muurrestanten. De aanbouw werd in 1934 met één laag verhoogd. Deze aanbouw sluit aan de Oude Marktzijde de binnenhof tussen basiliek, Huis op de Berg, de verblijven van de zusters Ursulinen en het St.Aloysiuscollege af. Tussen basiliek en aanbouw is een smalle doorgang vrijgebleven.

Omschrijving

Kloosteruitbreiding op een onregelmatig gevormde, in hoofdvorm rechthoekige PLATTEGROND. Souterrainverdieping en drie BOUWLAGEN onder plat. Het PLATTE DAK heeft rondom een luifelgoot. De aanbouw is opgetrokken in baksteen. De eerste en de tweede laag zijn gemetseld in kruisverband en voorzien van hardstenen vensterdorpels. De derde laag, van de overige lagen gescheiden door een rondom doorlopende zware betonnen lijst, is gemetseld in halfsteens verband en voorzien van bakstenen dorpels. Ankers in de balkenlaag van de eerste en tweede bouwlaag.

De ZUIDGEVEL aan de Oude Marktzijde is in de plint, onder de rechter vensteras, voorzien van een kelderluik. Dit vormt de enige toegang tot het souterrain. De zuidgevel is voorzien van drie regelmatig over de gevel verdeelde vensterassen. In de eerste laag, onder een segmentboogvormige strek, drie segmentboogvormige houten T-vensters met zesruits geleding van de glaspanelen. In de tweede laag, onder een segmentboogvormige strek, drie segmentboogvormige houten kruiskozijnen met een horizontale indeling van het glaspaneel. In de derde laag, onder een rollaag, drie rechthoekige houten T-vensters met een verticaal ingedeeld bovenlicht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



De WESTGEVEL, bij de smalle doorgang aan de basiliekzijde, is met uitzondering van twee rechthoekige houten vensters in de derde laag, volledig blind.

De NOORDGEVEL aan de binnenplaatszijde wordt deels aan het oog onttrokken door enkele in hoogte variërende aanbouwen tegen de achtergevel van het St.Aloysiuscollege. In de tweede laag, hoog onder de betonlijst zijn zichtbaar twee rechthoekige, verticaal ingedeelde houten vensters geplaatst. In de derde laag, hoog onder de luifelgoot, drie smalle rechthoekige houten vensters met een verticale indeling.

In de OOSTGEVEL is één vensteras gedeeltelijk vrijgebleven. In de tweede laag een segmentboogvormig houten kruiskozijn met horizontaal ingedeeld glaspaneel; in de derde laag een rechthoekig houten T-venster met verticaal ingedeeld bovenlicht.

De souterrainverdieping (XVIIId) heeft buitenmuren in mergel en baksteen. Bakstenen troggewelven op ijzeren I-profielen. Een klein keldergedeelte wordt ondersteund door baksteen kolommen, een tweede gedeelte is vernieuwd als betonvloer.

Waardering

Deze kloosteraanbouw uit 1880 vertegenwoordigt algemeen belang. De kloosteraanbouw is van waarde als bijzondere uitdrukking van een bouw- en cultuurhistorische ontwikkeling. Ook de architectuurhistorische waarden van dit kloosteronderdeel worden hoofdzakelijk bepaald door de bouwhistorie van de samenstellende delen. Dit bouwvolume is gesitueerd in het beschermde stadsgezicht Sittard, van belang voor het aanzien van het stadsdeel rond de Oude Markt en verbonden met de ontwikkeling van de historische binnenstad.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Klooster

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument